

Székely Közélet

Apare în fiecare a doua Sâmbătă.

Director responsabil: **Dr. JODÁL GÁBOR.**

Redactor responsabil: **TOMPA LÁSZLÓ.**

Redacția și Administrația Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand No. 14.

Proprietar: **Dr. JODÁL GÁBOR ian.**

(Dosarul No. Inreg. 1176/1938. Tribunalul Odorheiu.)

Megjelenik minden második szombaton.

Előfizetési árak:

Egész évre	120 leu.
Félévre	60 «
Negyedévre	30 «

Willer József.

Szintelen hírlapi közlés tudatja a világgal, hogy dr. Willer József elköltözik Bucureștiből és Lugoson telepszik le.

A világ nem esett ki a sarkából s az átvitt értelemben fel-fogott világ is nyugodtan fordulhat a másik oldalára: nem történt semmi nagy dolog . . .

. . . De annak a világnak, amelynek életében állt Willer József két évtizeden át, mégis csak fel szabad és fel kell éreznie erre a hirre. Willer József a romániai magyar kisebbségi nemzet vérkeringésének az ütőmutatója volt, ő volt egy különleges történelmi helyzetbe jutott töredék-nemzet életnyilvánulásainak, vágyainak és panaszainak, érzelmeinek és akarathatározásainak, nyugodt vagy lázas állapotának a kifejezője ott, ahol az ilyen megnyilvánulásoknak a hivatalos helye van: a parlamenti életben, ott, ahonnan a romániai magyar életnek kiinduló megnyilvánulásait a hivatalos világnak is észre kellett yennie: a román parlamentben. Ő volt ott a mi beszédünk, ő volt a mi szónokunk.

Művészet volt, Istentől adott tehetség, ahogyan Willer ezt a legnehezebb feladatot minden időkből meg tudta oldani. Ahogy ezt a küldetést a „legkényesebb igényeket” is kielégítően be tudta tölteni.

De még más is volt nekünk Willer. Ő volt a legmelegebb-szívű magyar sorstestvér, akinek küzdéseire fajának s különösen a székelységnek határtalan szeretete adta az erőt. Ezerféle ügyet bízunk rá, amikkel nem is lett volna szabad másfelé inkább szükséges idejét és erejét terhelnünk s jó magyar szokás szerint inkább számontartottuk az el nem végezhetőket, sem hogy az elvégzettekért való hálálkodással igyekeztünk volna neki örömet szerezni. De ő ezt nem is várta, nem is kérte, mert legnagyobb jutalma a jóleső benső érzés volt: ha sorstestvéreinek segíteni tudott.

És nekünk udvarhelyieknek még volt valamink Willer József. A mi megyénk volt az a választókerület, amelyik rendszerint a parlamenti mandátumot adta neki. Ez a székely anyavármegye volt az ő hatalmas választási küzdelmeinek legközvetlenebb színtere s beszámolóiban is itt villogtatta meg legtöbbször szellemi felsőbbségének, finoman vágó elméjének, diplomatáknál is ritka külső

Meghalt MIRON CRISTEA pátriárcha-miniszterelnök.

Nagy gyász érte Romániát: Miron Cristea pátriárcha-miniszterelnök hétfőn este 9 óra 25 perckor a délfranciaországi Cannesban elhunyt. A pátriárcha-miniszterelnök, aki néhány héttel ezelőtt betegeskedni kezdett, orvosai tanácsára 8 nappal előbb utazott, egészségének helyreállítása céljából, szabadságra az említett üdülőhelyre. Utközben azonban tüdőhurutot kapott, amiből tüdőgyulladás fejlődött, s ez végzetessé vált életére.

Rövid idő alatt bekövetkezett elmulásának híre váratlanul érte az országot, főképpen azért, mert szinte utolsó napjái nagy érdeklődéssel és odaadással tördött úgy az ország kormányának, mint egyházának ügyei felé. Ez az odaadó kötelességtudás és gondosság különben jellemző Miron Cristea egész életére. Egyre főnnebb és főnnebb emelkedő pályáján, ahová őt hivatásának tudata, felsőbbiségek, uralkodójának akarata állította, mindig a legnagyobb lelkiismeretességgel, buzgósággal igyekezett feladatának megfelelni. Így vállalta egy évvel ezelőtt, 70 éves korban, a kormányfői állást is, bár mint Ófelsége előtt maga kijelentette, hiúság és hatalmi vágy őt már nem vezette s csak arra gondolt,

hogy az uralkodó és népe iránti kötelességeinek eleget tegyen.

Az elhunyt pátriárcha 1868 július havában született a marosmegyei Maroshévízen földműves szülőktől. Theológiát végzett Nagyszébenben, majd tanárságot a budapesti egyetemen, ahol doktorátust is szerzett. Gyorsan emelkedett pályáján, negyvenéves korában már karánsebesi püspök, 1919-ben pedig Bucureștiből primás metropolita. Az 1925 évben, mikor a román ortodox (gör. kel.) egyházat önálló pátriárchátusságra emelték, a Szent Szinodus egyhangulag őt választotta meg Románia első pátriárchájává. Miron Cristea pátriárcha miniszterelnökké kinevezése előtt is fontos feladatot töltött be a politikai életben is. Tudvalevőleg Ferdinand király elhunytja után ő is egyik tagja volt a regenszabácsnak.

A pátriárcha-miniszterelnök halálának híre országos gyászt rendelt el, a közhivataloknak és iskoláknak kedden szünetet kellett tartani, s gyászszünet lesz a temetés napján is. E napokon előadások sem tarthatók.

Ófelsége az elhunyt utódául miniszterelnökké Calinescu miniszterelnökhelyettest nevezte ki.

Az új alkotmány évfordulója.

1939 február 27-ikén volt egy éve, hogy az ország új alkotmányát szentesítették. Ezt az évfordulót az egész ország nagy ünnepséggel ülte meg. Bucureștiből a királyi palotában fogadóünnepség volt és ott Calinescu miniszterelnökhelyettes nagy beszédet intézett II. Károly király Ófelségéhez, melyből kiemeljük a következő részeket.

— Sire! Ma 1 éve, hogy Felséged itt a trónteremben, az udvartartás tagjaitól, a kormánytól, a hadsereg parancsnokaitól és a közigazgatás képviselőitől körülvéve, a semmitőszék bírából álló bizottságot fogadott, amely előterjesztette a népszavazás eredményét. Négy millió háromszázezer polgár, vagyis a szavazásra jogosultak 99 százaléka jelentette ki lelkesen, hogy elfogadja az új alaptörvényt, amelyet Felséged az ország elé terjesztett. Eképpen a királyi kezdeményezés, amely

és belső rátermettségének fegyvereit.

Mit jelent az, hogy működésének központi helyéről, a román fővárosból, most vidéki otthonába költözik? Ezt most ne vitassuk. Nem is vitathatjuk. Multat, jelent és jövődőt ne tárgyalgassunk.

államéletünk választóján határozottan lépett közbe, hogy megváltoztassa a történelem folyását, mély visszhangra talált a nép részéről. Honnan is jöhetett volna a megmentés az akkori súlyos nehézségek között? A politikai

Mi is e megemlékezéssel csak egy szép szívbéli szokásnak akarunk eleget tenni: egy szerény, de szeretetből fakadt virágcsokrot nyújtunk át az elutazónak, egyetlen szerény, de forró bucsuszóval:

— A viszontlátásra!

(H.)

tényezőktől? De hol létezett egyetlen egészséges erő, amely tekintélyével maga köré gyűjthette volna az élet elemeit? A néptől? Hiszen a nép maga is mélyen meg volt zavarva. A lelkek eltévelyedése, a tekintély elvével szembeni tisztelet csökkenése, az erkölcsi élet anarchizálódása folyamatának ki-mélyülése azt eredményezték, hogy a nép önmaga erejéből ne találhassa meg egyensúlyát. A döntő órában az ország egységes volt abban az érzésben, hogy a megmentés csak a Koronától jöhet.

— Az első modern államforma s annak függetlensége I. Károly király műve. A nép nemzeti felszabadítása és egyesítése I. Ferdinand király műve. A bomlási folyamat megakadályozása és a nemzeti megújulás pedig Felséged műve.

Ezután összehasonlítást tett a miniszterelnökhelyettes a múlt politikai rendszer és a mai állapotok között. Rámutatott, hogy a múltban a közpénzek kezelésében mutatkozó hanyagság és az ellenőrzés hiányossága is hozzájárult a hatósági tekintély csökkentéséhez. Ma már ezen a téren is megtörtént a változás. A büntetők elvették büntetésüket és magas ellenőrző testület van, amely örökös az államélet erkölcsisége felett.

Az új korszakban megtörtént az állampolgárságok felülvizsgálása s akik elvesztették állampolgárságukat, idegenellenőrzés alá kerültek. Ugyancsak az új korszaknak köszönhető, hogy különböző vállalatok nemzeti jellegűvé tételtek (nacionálizáltak).

Ezután a hadsereg fejlesztésével foglalkozott a beszéd, hangsúlyozva, hogy ebben az irányban semmiféle áldozatot sem fog kimélni a kormányzat.

Beszédét azzal fejezte be a miniszterelnökhelyettes, hogy a mai rendszer ereje főképpen abban az erkölcsi alapon van, amely az országot az örvény szélére vivő szervezetek elleni üdvös és természetes visszahatást tette kötelezővé.

Az Uralkodó válaszbeszéde.

A miniszterelnökhelyettes beszédére Ófelsége így válaszolt:

— Ezen a napon, az alkotmány kihirdetésének első évforduló ünnepén köszönetemet küldöm a Népnek, amely az elmúlt évi népszavazásban mindenben magáénak ismerte el az új alkotmányt.

— Másodsor azokhoz a férfiakhoz szól köszönő szavam, akik mindent megtettek, hogy az új irány győzelemre juthasson és fáradhatatlan munkával állanak az új szellem szolgálatában.

— Calinescu miniszterelnökhelyettes beszéde megmutatta, hogy mennyit lehet tenni az államért. Az állam a nemzet közös színtézise. Az állam a megszervezett nemzet. A mai ünnep megmutatta azt, hogy az elmúlt évi

február 10 e mily nemzetmentő nap volt, mert gyümölcse napról napra jobban mutatkozik.

— Románia meg tudja valósítani, ami reá vár, mert alapja az a hit, hogy minden, ami történik, a nemzet és az ország javára szolgál. Az új kormány ennek a hitnek a szolgálataiban áll.

— Én, aki percről perere figyelem ennek a munkának a fejlődését, látom azt az erőfeszítést, amit a cél érdekében kifejtene. Az eddigi munkánk csak alapvetése volt annak a szilárd alapnak, amelyre épül az újjászervezett Románia.

— A tavalyi szavazás megismétlése volt az idén a Nemzeti Ujjászületési Arcvonalba való beiratkozás.

— A nemzet kollektív bölcsességét látom. Ebben bizakodom és fogok bízni és erre fogom alapítani a jövőben is országépítő munkámat. Csak a munka vezethet a legteljesebb győzelemre. Ezzel a hittel léptem elődöm trónjára, ezzel a hittel dolgozom és ezzel a hittel fogok dolgozni azon a helyen, ahová ültetett lsten és a Nemzet akarata.

— Lesznek, akik kételkednek ennek a munkának eredményében. — Én nem kételkedem. Romániának kiemethetetlen forrásai és fejlődési lehetőségei vannak. Minden románnak hinnie kell az ország jövőjében.

— Természetes dolog az, hogy a munkában előállhatnak nehézségek, nagy nehézségek is, de annál jobban össze kell fogni és a nemzet annál nagyobb ellenállással fogja birni a munkát.

— Először vannak most előttem a Nemzeti Ujjászületési Arcvonalának képviselői. A személy, az egyén csak annyit jelent az ország életében, amennyit a köz számára ad. Célunk elérésére semmiféle munka áldozata sem elég. A hadsereg mellett a nemzet egységének erejére kell számítanunk, ami az Arcvonalban megnyilatkozik.

— Örvendek, hogy a Nemzeti Ujjászületési Arcvonalához csatlakoztak az ország más népi eredetű polgárai is és ezzel kifejezésre juttatták a teljes lelki egységet. Ezt az egységet mutatja ki a mai gyulafehérvári ünnep is.

Ófelsége a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— Ugy én, mint munkatársaim az örökkévaló Romániát szolgáljuk. — Éljen az örök Románia természetes határai között!

Az alkotmány bucuresti évforduló-ünnepén teljes számban résztvettek a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal igazgatóságának és legfőbb nemzeti tanácsának magyar tagjai is, mindnyájan az előirt egyenruhában. Ott voltak a királyi palota előtti díszfelvonulás soraiban s azután a palotában a király elnöklete alatt adott díszlakomán.

A lakoma után a király gróf Bánffy Miklóssal, a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal igazgatóságának magyar tagjával hét perces beszélgetést folytatott.

A bucuresti ünnepséget hétfőn este fáklyásmenet zárta be.

Az alkotmány szentesítésének első évfordulóját külön fényvel és pompával ülték meg Gyulafehérváron is, az erdélyi románság leghivatottabb képviselőinek részvételével.

x **Eladók:** szalagarnitúra, ebédlasztal, kredenc, szekrények, nagy szőnyeg, képek, függönyök, varrógép. Str. Miron Costin (Felső tó u.) 8.

Királyi szavak: Csakis tökéletes hit és törhetetlen munka vezethet teljes sikerre.

A közbirtokosságok ügye.

Mint már közöltük, a közbirtokosságok értekezlete a sérelmeknek emlékiratba foglalását határozta el. A megválasztott állandó bizottság az elkészített memorandumot Bucurestibe vitte s egyik példányát a földművelésügyi — másikat Dragomir Silviu kisebbségi miniszternek adta át, aki igen szívélyesen fogadta a bizottságot és a legmesszebbmenő támogatását helyezte kilátásba.

A földművelésügyi miniszter az egyes kérdésekre a következőkben fejezte ki álláspontját:

1. A vágterek kitermelésére nézve fennálló jelenlegi rendszer csak törvényhozási uton, vagyis új törvényalkotásával változtatható meg. Ez iránt tehát külön kérvényt kell benyújtani. Külömben a szövetkezeti törvény módját ad ahoz, hogy a birtokosság kebelében fakitermelő és értékesítő szövetkezet alakíttassék meg közgyűlési határozat alapján, mely esetben a birtokosságoknak ezen szövetkezet révén módjukban állana minden engedély nélkül az összes vágtereknek házi kitermelése. Addig is, amíg az egyes birtokosságok ezen szövetkezeteket megalakítanak, vagy amíg a törvény módosítása iránti mozgalom sikerre vezetne, utasítást adott az erdőhatóságoknak, hogy a vágterek kisebb parcellákba osztassanak s azok nyilvános árverés formájának megtartása mellett a birtokosokból alakítandó csoportok részére le-

gyenek eladva. Minden birtokoságnak érdeke tehát, hogy a házi kitermelés biztosítása érdekében teljesen megbízható egyénekből alakítson ilyen csoportot, amely csoport a nyilvános árverésen formailag megvásárolná a vágteret, s azt azután a birtokosok összességének rendelkezésére bocsátaná. Ez esetben a csoport tagjai, mint árverési vevők, a kitermelési engedély megadásával egyidejűleg bőven elláthatók szállítási és eladási bárcákkal.

2. Az erdőőrzési és erdőkezelési díjak tekintetében a miniszter úgy nyilatkozott, hogy csakis a tényleges kiadásoknak megfelelő összegekkel róhatók meg a birtokosságok s e tekintetben, ugyancsak a legelőterületeknek csakis egyféle kezelése és taxálása tekintetében vizsgálat bevezetését rendelte el a minisztérium az előterjesztett bizonyítékok alapján.

3. A minisztérium nem tartotta teljesíthetőnek azon kérést, hogy a tarvágás alá kerülő erdőterületeken még 5 évre engedttessék meg a legeltetés, mert a felhozott indokokkal szemben a beültetendő terület rongálását eredményezné a legeltetés, valamint a talajnak alkalmatlanná tételét a csemeték megfogamazása szempontjából.

4. A kivénült vagy korhadt bokrok és fák kivágása a legelőkről semmiféle törvényes akadályba nem ütközik és erre engedély sem szükséges.

A Polgári Önképző-Egylet közgyűlése.

Városunk egyik legrégebb kulturális egylete, a 42, illetve 67 évre visszatekintő »Polgári Önképző Egylet« február 26 án tartotta meg, mindvégig nagy érdeklődéssel kísért évi rendes közgyűlését. Csiky Albert elnöki megnyitójában röviden vázolta az elmúlt év fontosabb eseményeit, reményének adva kifejezést, hogy a kulturális munka, illetve a nagyobb gyűlékezések elé állott újabb akadályok megszűnnek s így az egylet ismét teljes mértékben folytathatja általános kulturális feladatait, szociális és emberbaráti feladatait. Az általános éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó után, Gyerkes Mihály titkár számolt be részletesen a választmány és az egylet előjáróságának múlt évi munkájáról, a beszerzésekről, az akadályok legyőzhetetlenségéről és a mindezek ellenére is elért eredményekről. Buzdítólag szólott a közös alkotások általános pártolásáról, sürgetve új embereket a felkészülését a vezetőségi állásokba való belépésére. A titkári jelentés szerint, az egylet temetkezési alapja 14 évi fennállása óta 182 esetben összesen 1,565.000 lej haláleseti segélyt fizetett ki az elhalt tagok után, az élő tagok 12 lejes esetenkénti befizetése alapján. A titkári beszámoló a gyűlés általános tetszéssel fogadta.

Majd Szabó Ödön pénztáros terjesztette elő a múlt évi pénztári számításait és a jelen évi költségvetést a

választmány javaslata alapján; azután Képiró Lajos könyvtáros adott számot az egylet megújított könyvtári állapotáról, forgalmáról, végül pedig György Viktor gazda ismertette a leltári vagyongóságainak állapotát. A közgyűlés a jelentéseket örömmel vette tudomásul, s azok után a kisebb bejelentések ügyében határozott. Végül pedig az elnök bejelentette a tisztviselőikar és a választmány lemondását. A Voszka István dr. korelnök vezetésével és elismerő beszéde alapján újból az előző évi tisztviselőikart és választmányt választották meg egyhangú közfelkiáltással. A szép összhangban, egyetértésben lefolyt közgyűlés ezzel véget ért, s nemes kulturegyesületünk tovább folytatja oktató és segélyező, áldásos működését. Gy. M.

Korcsoyaverseny a Gyilkostón.

Február 26—27-ikén, vasárnap és hétfőn jól sikerült korcsolyázóversenyt rendeztek a Gyilkostón. A rendezés munkájában résztvett a korcsolyázószövetség kolozsvári központja is, a főérdem dr. Csiki Jánost, a csikszeredai korcsolyaegylet elnökét illeti. Résztvettek a versenyben a kolozsvári, brassói, cernauji és más egyesületek a legjobb versenyzőkkel. Jó munka sportszempontról is ismertté és látogatottá tenni a Székelyföldet.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a városi és vidéki hölgyközönséget, hogy

! divatszalonomba

a legújabb mintájú tavaszi női kalapok megérkeztek. Alakításokat is vállalok. — Szíves pártfogást kér:

Zayzonné Máthé Juliánna

Strada Mircea Voda No. 10 (volt Petőfi utca).

Riasztóhíreket

koholnak és terjesztenek azok, akiknek ez érdekükben áll, Németország és Magyarország közötti ellentétekről és ellenséges szándékokról. A könnyen hívő közönség felül ezeknek a célzatos híreszteléseknek, de az ilyen könnyen hívőknek figyelmébe ajánljuk, hogy Hitler, Németország vezére és kancellárja csak nemrég tette azt az ünnepélyes kijelentést Magyarország külügyminisztere előtt, hogy a két ország közötti határ szent és sérthetetlen. Figyelmet érdemel az a nyilatkozat is, amely német részről most Magyarországon hangzott el. A budai németek ugyanis Horthy Miklós kormányzóhoz, kormányzóvá történt megválasztásának 19-ik évfordulója alkalmából, hódoló feliratot intéztek s abban fogadalmat tettek, hogy a magyar hazához feltétlenül hívek maradnak és Magyarország szent ügyeiért készek életüket is feláldozni. Így néz ki a német magyar ellentét, amelyet sokan szeretnének, ha megienne.

Magyar népkisebbségi iroda Bucurestiben.

A gróf Bánffy Miklós vezetésével most alakuló magyar népközösségi szervezet bucuresti irodájának vezetésével gróf Bánffy Miklós dr. Mikó Imre kolozsvári ügyvédet bizta meg, aki a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal legfőbb tanácsának is tagja. Dr. Mikó Imre a legutóbbi parlamenti választásokon megyénkben volt a Magyar Párt egyik képviselő jelöltje. A népközösségi iroda dr. Mikó vezetésével a régi központi magyar párti iroda helyiségeiben (Calea Victoriei 65 Scara A. I. 4.) fog működni s az iroda titkára dr. Bokor Béla lesz, aki a régi magyar párti irodának is titkára volt. Az iroda április végén új helyiségbe fog költözni.

A nemzeti Spanyolország elismerése.

Franco tábornok megsemmisítő győzelmei menekülésre kényszerítették nemcsak a bolsevista spanyol hadsereget, hanem annak vezetőit is, sőt maga Azana, a köztársasági Spanyolország elnöke is lemondott. Csak a vörös kormányelnök, Negrin, nem elégette még meg a véráldozatot, t. i. a mások véreinek a feláldozását s még mindig a végső ellenállásra és Madrid védelmére biztatja a szerencsétlen spanyol népet. A külállamok azonban diplomáciai szempontból már lezártak tekintik a spanyol belháborút és elismerik a nemzetiek győzelmét, aminek jeléül egymás után nyújtják át Franco tábornoknak a nemzeti Spanyolország elismerésére vonatkozó okmányokat.

Megtörtént ez az elismerés Anglia részéről is, de ott a munkás párt — szokása szerint — most is bizalmatlansági indítványt tett az elismerés miatt a Chamberlain kormány ellen. Az angol képviselőház azonban az indítványt nagy szótöbbséggel elvetette és Chamberlainnak bizalmat szavazott.

Francoország is elismerte a nemzeti Spanyolországot s a kormány Petain tábornokot nevezte ki Burgosba spanyol nagykövetté.

x **Pengős regények leszállított áron.** 1 pengős regény 20 lejért, Fél-pengős regény 10 lejért nagy választékban kapható a Könyvnyomda rt. üzletében és a nagy trafikban.

Vallásos estély.

A helybeli Református Nőszövetség rendezésében f. hó 19-én, vasárnap este 8 órai kezdettel a királyutcai kulturházban vallásos estély lesz a következő műsorral:

1. Királyhymusz.
2. Gyülekezeti ének.
3. Imát mond Kiss Ferenc s. lel kész.
4. Énekel dr. Késmárky Ferencné, kíséri Szabó Margit.
5. Verseiből felolvás Tompa László
6. Befejező előadás a családról: Dávid Gyula.
7. Hegedűl Balog Ferenc zongorakísérettel.
8. Szaval Boér Károlyné.
9. Gyülekezeti ének.

Az estélyre az érdeklődő közönséget szeretettel meghívja a *rendezés*.

Milyen iratokat szerkeszthetnek a községi jegyzők.

Az 1936 évi április 2-án kihirdetett ügyvédi törvényt módosító novelláris törvény 4 szakaszának utolsó előtti bekezdése értelmében Erdélyben és a Bánátban azon községi jegyzők, akik a törvény kihirdetésekor hivatalban voltak, fel voltak jogosítva, hogy telekkönyvi bekebelezés céljaira szolgáló magánokiratokat szerkeszthesse nek, ha ezen okiratok értéke a 10.000 lejt meg nem haladja. Az erdélyi községi jegyzők ezen okiratokra vonatkozó szerkesztési jogát, az új közigazgatási törvény, egységesítési szellemében, a 110 § ával visszavonta és kimondta, hogy az egész ország területén a községi jegyzők kötelesek, a felek kérésére, kéréseket készíteni. Azok a jegyzők pedig, akik jogtudományi végzettséggel és a központi közigazgatási iskola végbizonyítványával rendelkeznek, jogosítva vannak telekkönyvi bejegyzési kéréseket is szerkeszteni.

Mindezen törvényes rendelkezések pontos és egységes betartására az egész ország területére kiterjedő érvénnyel, a belügyminiszter 917 P. szám alatt 1939 január 28-iki kelettel rendeletet bocsátott ki, mely a Monitor Official február 1-jei számában jelent meg s a következőket rendeli:

A községi jegyzők az egész ország területén kötelesek kéréseket szerkeszteni, de csak a közigazgatási hatóságokhoz és csak azok számára, akik az illető jegyző községének illetősége alá tartoznak. Ezen kérések díjában a jegyzőknek, ha a kérés egy oldalra terjed, 10 lej, ha két oldalra terjed, 15 lej és ha egész ivre terjed, 25 lej díj jár.

Azok a jegyzők pedig, akiknek jogtudományi államvizsgájuk (licenct) van és a közigazgatási hivatalra előkészítő központi iskolának a végbizonyítványát megszerezték, szerkeszthetnek olyan kéréseket is, melyek telekkönyvi bekebelezésekre irányulnak. Ezen kérések díjszabása a következő: 500 lej értékig 25 lej, 1000 lej értékig 50 lej, 5000 lej értékig 80 lej, 10000 lej értékig 120 lej, 10000 lej értéken felül 200 lej. Ennél többet szedni fegyelmi büntetés terhével tilos. Mind-ezen munkálatokat a jegyzőknek személyesen kell végeznie, hivatalos órán kívül. Ezek szerint általános közérdek tudni, hogy mindennemű szerződés, egyezség, osztály csak úgy érvényes, ha az ügyvéd, közjegyző vagy bíróság által van szerkesztve, ilyen természetű jogi ügyiratokat a községi jegyzők többé nem szerkeszthetnek s ezek tudatában elejét lehet venni sok vitának és pereskedésnek.

A elegáns és szép cipőt akar vásárolni, úgy keresse fel

DOBRAI KÁROLY

cipő-üzletét, ahol a legkényesebb igényeket is kielégítő dús választék áll a t. vevőim rendelkezésére.

Ugyanott mérték utáni megrendelések vétel-kötelezettség nélkül készülnek.

Külpolitikai rövid hírek.

A spanyol vörös kormány elnöke, Negrin és több más miniszter társa Madridból Franciaországba menekült. A győztes Franco tábornok vissza akarja állítani a monarchiát, s addig, mint régens vezeti az országot.

A cseh kormány és a szlovák kormány a két ország állampolitikai viszonyának tisztázásáért tárgyalásokat folytat.

Belgiumban kormányválság van, amelyet csak új választásokkal tudnak megoldani.

Bécsben Magyar-Német Társaság alakult.

A magyarországi nemzeti-egység pártja megtartotta utolsó gyűlését, mert a kormányt támogató többségi párt ezután mint a magyar élet pártja fog működni.

Olasz német tárgyalások vannak kialakulóban a két birodalom igényeinek egyeztetése céljából.

Prágában izgalom van a szlovák elszakadás hírei miatt.

A helybeli katolikus egyházközség tisztújító közgyűlése.

A helybeli római katolikus egyházközség vasárnap, március 5-ikén tisztújító közgyűlést tartott Sándor Imre pápai kamarás, főesperes-plebános elnöke alatt. A megnyitó beszédben az elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg az elhunyt XI. Pius pápáról és Vorbuchner püspökről. Török Ferenc ny. esperes felszólalása után a közgyűlés hálás kegyelettel örökölte meg az elhunyt pápa és a püspök emlékét. Ugyancsak e két beszéd folytán örömeinek adott kifejezést a közgyűlés a pápai és a püspöki szék szerencsés betöltéséért. Jancsó Béla számadógnok számadásait, dr. Dobos Ferenc és dr. Pál Gyula hozzászólása után, a közgyűlés elfogadta és a gondnoknak köszönetet nyilvánított.

Nevezetes része volt a közgyűlésnek a plebáni templomépület mostani állapotának a tárgyalása, amelyet dr. Nagy Lajos jogtanácsos s az elnök főesperes ismertetése vezetett be. Ebből kitűnt, hogy nemcsak a templom belseje szorul megújításra, hanem különösen sürgős teendő a fedélszerkezet megjavítása, ami veszélyesen romló állapotban van. Ezután egymásután következő lelkes felszólalásokban nyilvánult meg a híveknek ősi templomuk iránt való szeretete s a készség, hogy annak jókarba hozataláért mindenki meghozza a maga áldozatát. A felszólalók nyomban kisebb-nagyobb összegeket ajánlottak fel önkéntes adományképpen a nemes célra, így Lőrincz József 2000, Deutschmann Jakab 500, Orbán Dénes 500, Szakács Antal 1000, dr. Wernetsek József 2000, dr. Vass Lajos 5000, Szabady Tivadar 1000, dr. Glósz Miksa 1000, Soha Aladár 3000, Vörös János 1000, dr. Harwig István 5000, dr. Pál Gyula 2000, Rozsnyai Erzsébet 500, Sándor Imre 2500, dr. Boga Lajos 1000 és Jancsó Béla 1000 lejt. Megható és méltán példamutatónak nevezhető a Pollner Endre áldozatkészsége, aki e

szavakkal ajánlotta fel a maga adományát: »Öt gyermekem van — 500 lej adok a templomra.«

Sándor Imre megható szavakkal mondott köszönetet a közgyűlésen meg nyilvánult áldozatkészségért, kifejezést adva annak a reményének, hogy a szép példát mások is követni fogják. A lelkes hangulatu közgyűlést az egyháztanácsosi választások fejezték be. A kandidáló bizottság javaslata alapján felkiáltással alakították meg az új egyháztanácsot s ennek tagjai a következők: Biró Lajos, Bálint Gábor, Deutschmann Jakab, dr. Dobos Ferenc, Daróczi Dénes, Csiki István, Csont Lajos, dr. Filó Ferenc, Frölich Ottó, Gáspár Boldizsár, Hinléder Fels Ákos, Bartók Lajos, Huber Endre, Kabdebó András, Katona Imre, Kovács János, Lánckzy Sándor, Miklós József, dr. Nagy Lajos, Orbán Dénes, dr. Orbán Domokos, Pluhár Gábor, Soha Aladár, Szabady Tivadar, Szabó Endre, dr. Szabó József, dr. Pál Gyula, dr. Wernetsek József, Zakariás Miklós és dr. Harwig István. Póttagok: Schvartzenberger Ferenc, Szentmiklósi Ferenc, ifj. Papp Z. Endre, Vargha Béla, Szalai István, Katona Lajos, Kovács Albert, Jakab Lajos, Székely Imre és Kovács István. Gondnoknak ugyancsak egyhangú felkiáltással újból Jancsó Bélát választották meg.

x Központban egy szoba kiadó, cím a kiadóban.

Meg akar Ön teljesen szabadulni reuma, köszvény, isiász bántalmaitól?

Sok ezren kigyógyultak!

Fájdalmak a tagokban, izmokban, nyomorék kezek, lábak, szurás, szaggatás, oldal-, hát- és gerincfájdalmak ellen.

Én Önnek egy természetes szert ajánlok betegségünk gyógyítására! Ez a

SPONGILIA.

Nem univerzális orvosság, hanem természetes gyógyszer, amit a csodás természet a beteg emberiségnek nyújt. — Rendelje meg! Ön örökké hálás lesz: ára 80 lej és postaköltség. Készíti: **KONCZ-gyógyszertár** Ódorheiu.

Az új pápa

Pacelli biboros lett, a Vatikán eddigi államtitkára. Pacelli Eugenio mint pápa a XII. Pius nevet vette fel. Cimere egy galambot ábrázol, amely csőrében a béke olajágát tartja. Ez is jelzi, hogy az új pápa az emberiség békéjéért akar munkálkodni. Az emberek és a nemzetek békéjéről szólott az új pápa első beszédében is, amelyet megválasztása után a bibornoki testület előtt mondott. A pápa megkoronázása március 12-én lesz.

Kirabolták báró Daniel Ferencet.

Báró Daniel Ferenc földbirtokos és szeszgyáros vargyasi lakásában, amíg ő és neje el voltak utazva, betörők jártak. A betörők az irodában levő pálcészekrényt furták meg és az abban volt 70 ezer lej készpénzt vitték magukkal. Ezenkívül elvitték a báróné ékszereit is. Érdekes, hogy egy nagyon értékes, gyöngygyakéket ott hagytak s azt később a háziak a Wertheim szekrényből kifordult hamu között kapták meg.

Valószínű, hogy a betörést a helyzettel ismerős emberek követték el. Erre enged következtetni az a körülmény, hogy a kérdéses időken éppen nagyobb, 1 millió lejt meghaladó összeget veit be báró Daniel szeszeldásból kifolyólag s feltehető, hogy ennek az összegnek a kézrekerítése volt a betörők igazi célja. Az is különös, hogy a szomszédban lakó Szabó kapitány kutyáinak ugatására a cseléd lány felébredt s az ablakon kitekintve Danieléknél világosságot látott, de a Danielék kutyái nem ugattak. A betörők az iroda ablakát egy ágyterítővel függönyözték el, nyilván azért, hogy az általuk felgyújtott világítás ne látszódjék ki. A Wertheim-szekrény elé a folyósón talált bundákat tették a betörők s arra fordították rá a páncélszekrényt s úgy furták azt meg.

A csendőrség a nyomozást megindította s már eddig is több gyanúsítottat vett őrizetbe.

Buzaverseny a vármegyében.

A vármegyei mezőgazdasági kamara aratás után az idén is megtartja a buzaversenyt. E buzaversenynek 3 csoportja lesz, a kis-, közép- és nagybirtokosok részére. A versenyre április hó 1-ig lehet jelentkezni a községi bírónál és a mezőgazdasági kamaránál.

Egyéb feltételek a Székely Közélet legközelebbi számában lesznek meg részletesen. Addig is minél többen jelentkezzenek a buzaversenyre, mert e buzaverseny is előbbre viszi a többtermelést és a mezőgazdák gazdasági életét.

A Gazdasági Egyesület.

A román külügyminiszter lengyelországi utja.

A Románia és Lengyelország közötti, régebbi szivélyes viszony felújításának tekinthetjük azt a találkozást, amelyet Gafencu román külügyminiszter kezdeményezett a lengyel külügyminiszterrel. Gafencu külügyminiszter a múlt szombaton érkezett Varsóba, ahol nagy ünnepélyességgel és melegséggel fogadták. A varsói látogatásról a következő hivatalos közleményt adták ki:

Grigore Gafencu román külügyminiszter varsói látogatása során több megbeszélést folytatott Beck lengyel külügyminiszterrel és a legnagyobb szivélyesség hangulatában részletesen megvizsgálták egy román-lengyel szövetségből, mint a két állam geopolitikai helyzetének hasonlóságából eredő összes kérdéseket. A két külügyminiszter ez alkalommal teljes egyetértését állapította meg és elhatározták a mindkét országot érdeklő gazdasági és politikai kérdésekben való tevékeny együttműködésüket.

Sajtóközlemények szerint e megbeszéléseken az is kifejezésre jutott, hogy Románia most már nem ellenzi a lengyel-magyar határt.

A családvédelem

nagyjelentőségű ügyének szolgálatában állott az az újabb előadásorozat, amely a helybeli lelkes Ref. Nőszövetség rendezésében, Dávid Gyula ref. lelkész központi szereplésével, január 26-ától kezdve, öt egymást követő nap estéjén, a közönség állandó, sőt egyre fokozódó érdeklődése mellett, a ref. kulturházban lefolyt. A 26-iki, vasárnap esti előadással bővebb műsor is volt, főlegmelőn szép tartalommal. Ennek keretében, a királyhimnusz és a gyülekezeti ének után, Molnár Margit tanárnő mondott buzgó imát. Weress Margit tanárnő és Szabó Gyula mély felfogással, nagy hatást kelte tettek újabban is bizonyosságot sokszor méltányolt szavalói készségükről. Ferenczy Böske pedig behelzõn kellemes hangjával, énektudásával gyönyörködtette a közönséget.

Dávid Gyula lelkész ezuttal is megnyerő okfejtéssel, mélyenjáró és mégis érdekes előadásban fejlesztette tovább azt a gondolatot, amelyet február 5-iki nagysikerű előadásában a családvédelemről, s általában a család lényegéről elindított. Hétfőn, kedden, szerdán, és csütörtökön este megtartott előadásaiban is ezt a kérdést is mertette, más és más oldalról világítva meg életünknek ezt az annyira fontos alapépitményét, miközben gondolatainak bőségével, példáinak változatosságával mindvégig ébren tartotta a közönség figyelmét. Előadásainak során estéről-estére a következő címek szerint fejtegette, részletekbe hatolva, a kérdést. Február 26-án, vasárnap: Miért rendelte Isten a házasságot és a családot? És miért jutott ma válságba? Hétfőn: Hogyan kell a családalapításra készülni? Kedden: Mikor érvényes a házasság? Szerdán: Felbontható-e a házasság? Csütörtökön: Mikor éri el célját a házasság? — Lélek szerint való, de mégis megfontolt párválasztás, egymás iránti kölcsönös jóindulat, türelem, lemondani készség és mindennekfölött szeretet kell az erkölcs, a vallás magasabb szempontjából is helytálló, igazi házassághoz — ez a leszűrt lényege a magvas, szép előadásoknak, amelyek utolsóját Dávid Gyula március 2-án, csütörtökön azzal a bejelentéssel fejezte be, hogy az egész kérdést még egyszer megvilágító, s az elmondottakat összefoglaló, befejező előadást egy külön kitűzendő, későbbi alkalommal fogja megtartani. Ez az alkalom a f. hó 19-én, vasárnap este rendezendő vallásos estélyen lesz, amelynek műsora e számban külön olvasható.

Itt említjük meg, hogy Dávid Gyula lelkésznek ezek a házasság és család kérdéseiről szóló nagysikerű előadásai nemsokára nyomtatásban is megjelennek, s előreláthatólag, könyv formájában is, nagy érdeklődéssel és elismeréssel fognak találkozni.

Leégett a Guttman-féle fűrészgár.

Csütörtökre, március 2-ikára virradó éjjel nemsokkal éjfél után tűz ütött ki a Guttman Samuel bethlenfalvi (Beclean) fűrészgárában s annak következtében a gyárhelyiség (gatter) teljesen leégett. A szomszédos Fábán féle fűrészgár adta meg dudálásával az első vészjelt, amire kivonult a városi katona tűzoltóság, de nyomban megjelentek a helyszínén a bethlenfalvi tűzoltók is, de ezek együttes erőfeszítésével sem lehetett a gyár pusztulását megakadályozni. Nagyrészt elégték vagy megrongálódtak a gépalkatrészek is, úgy, hogy a kár mintegy másfél millióra tehető. Ez biztosítás révén nagyjából megtérül. Szerencsének mondható, hogy a szélcsend segítségével annyira korlátozni

lehetett a tüzet, hogy az értékes anyagraktárba nem tudott bekapni és így abban semmi lényeges kár nem esett.

A tűz keletkezésének okát megállapítani még nem lehetett, de annyi megállapíthatónak látszik, hogy az ellenőrző személyzetet kötelességmulasztás nem terheli. Valószínű, hogy valami lappangó tűz hirtelen fellobbanásából keletkezett a gyulás, amit a holdvilágos éjszakában az őr is csak akkor vett észre, amikor az már bekapott az épület erősen száraz faanyagába.

A gyár leégése következtében előre láthatólag néhány hónapig szünetelni fog a fűrészüzem.

A Székely Dalegylet közgyűlése.

Február hó 26-án tartotta meg a Székely Dalegylet 71. közgyűlését az alapító, pártoló és működő tagok élénk részvétele mellett. Bevezetésül a dalok a Királyhimnusz énekelte el. Ezután Voszka István dr. dalegyleti elnök tartalmas megnyitó beszédében örömeinek adott kifejezést, hogy a tagok lankadhatatlan munkája s a nagyközönség támogatása mellett az egylet országos méretű ünnepek keretében tudta megülni 70 éves fennállásának ünnepét.

Dulicsek Sándor főtitkár nagy tetszéssel fogadott jelentésében beszámolt az elmúlt jubileumi év munkájáról és gazdag sikereiről, a dalegylet 70 éves múltjáról irt könyvecskéről, amely Lévai Lajos dr. tollát dicséri; a kolozsvári országos dalosversenyen elért országos sikerről, amely alkalommal a dalegylet, 9 dalegylettel való nemes versenyben, a férfiakok elsőcsoportjának első díját nyervén el, feljutott a művészdalárdák közé, s a felejthetetlenül szép 70 éves jubileumi ünnepekről, amelyeken 10 testvérdalárda vett részt, s amelyek méltó befejezése volt az a diszeladás, amelyen a dalegylet legkiválóbb műkedvelői Nyírő József Jézusfaragó emberét adták elő oly osztatlan sikerrel, hogy az előadást még háromszor kellett megismételni. A főtitkár jelentését a közgyűlés teljes egészében jegyzőkönyvbe iktatta. Kabdebó András főpénztárnok a dalegyleti pénztár kedvező állásáról tett részletes jelentést, s az ellenőrző bizottság Szabó Ödön által előadott jelentése után a közgyűlés jegyzőkönyvi dicséretben részesíti a főpénztáros önzetlen és lelkiismeretes munkáját. Verestói Ferenc gazda a dalegyleti vagyonszaporulatáról, Beldovits Emil a ruhatárról és a felszerelésekről, Miklós József a vagyoni leltárról és kottatár-ról tett jelentést, s a közgyűlés jegyzőkönyvi dicséretben részesítette a főtitkár önzetlen munkáját. A közgyűlés köszönetet mondott Czikmántori Ottó zászlótartónak 25 éves, Daróczy Béla főkottatárnak 20 éves munkájáért, valamint Esztegár Gerő indítványára a Székely Dalegylet patronázs tagjainak lelkes támogatásukért.

Ezután Voszka István dr. elnök megköszönve tisztviselőtársai nevében is azt a támogatást, amelyben az elmúlt 3 éven át úgy a működőtárgok, mint a nagyközönség a dalegylet vezetőségét részesítették, bejelentette az egész tisztikar és a választmány lemondását. A jelölések után a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel a követ-

kező tisztikart választotta meg 3 évre: Elnök: Voszka István dr. Ügyvezető elnök: Lévai Lajos dr. Alelnökök: Soha Aladár, Kerestély Gyula, Dobos Ferenc dr., Verestói István, Pluhár Gábor. Karnagy: Kiss Elek. Főtitkár: Dulicsek Sándor. Titkár: Beldovits Emil. Főjegyző: Florián László. Jegyző: Papp Emil. Főpénztáros: Kabdebó András. Pénztáros: Kovács István. Ellenőrök: Hermann Ottó, Verestói Lajos. Gazdák: Verestói Ferenc, Péter Áron. Háznagy: Kassay Domokos. Kottatárosok: Imets Mihály, Sámson József, Verestói Dénes. Kellékesek: Salati Mihály, Salamon Dezső. Ruhatárosok: Orosz Lajos, Ilyés Károly. Zászlótartók: Jakab Ferenc, Kovács Károly. Vigalmi elnökök: Miklós József és Beldovits Emil. A választmány kevés változtatással a régi maradt.

Kabdebó József korelnök üdvözlő szavaival Voszka István dr. elnök a bizalmat megköszönve, megígérte, hogy a további 3 éven át is tisztviselőtársaival együtt mindent el fog követni a dalegylet további kulturmunkájának a fejlesztésére. Lévai dr. ügyvezető elnök szép szavakban fejtette ki az újból megválasztott tisztikar jövő programját.

Este a Székely Dalegylet a Barkóczy-étteremben fehérszaltal terítettett, vendégül látva a Jézusfaragó ember műkedvelő gárdáját. Itt Voszka dr. elnök Őfelségére a királyra üritvén az első poharat, a műkedvelő gárdát, az tisztviselőket és választmányi tagokat, valamint a testvérdalárdák megjelent képviselőit üdvözölte. Lelkes hangulatu pohárköszöntőket mondtak: Dobos Ferenc dr., Révay György, Lőrincz József, Bonda Árpád és Sándor Gusztáv, mindnyájan éltetve azt a szép egyetértést és áldozatos lelkesedést, amely lehetővé teszi a dalegylet sikeres kulturmunkáját.

Övja egészségét!
Övakodjék a spanyol náthától a

JÁVA-FLUID

használata által!

Egy üveg ára 22 lej.

Kapható mindenütt.

Főlerakat

FARMACIA „INGERUL“

Sângeorgiul de Pădure.

HIREK.

Március 10

Csakhogylátom...

Csakhogylátom Makka lányom
Hosszú távollét után.
Ugy örülök, mint Mózes a
Csipkebokor szózatán!
Megsejtetted jó sziveddel,
Hogy nagyapó rég beteg.
S rossz, ha vannak, s még sincsenek
Vigasztaló gyermekek —!
A családi együttlét nem
Pótolható semmivel,
A gyógyszer is, ha adják azt
Érzéssel, már félsiker!
Ebcsonit harmincadja lettem,
Hetek óta érzem én,
Végétjáró életem csak
Albérletbe jár belém...
Jó, hogy itt vagy, drága Makkám!
Rég hiányzik valaki,
Ezt a gondot szegeény anya
Egyedül nem bírja ki.
Te vezetsz hál, mint egykor a
Világtalan regehóst
Antigone lánya Hellász
Városörzõ tornya közt.
És ha betegboldogító
Szabadságod véget ért,
Vidd szívemnek hálacsókját
Igaz szeretetedért.
S ha megéred női álmod
Valósággá lételet!
Légy oly boldog, mint a többi,
S értem is jöhet a vég!

Embery Árpád.

Katonai előléptetés. Popescu Gh. alezredest, a helybeli Cercul de recrutare közviszteleben álló parancsnokát, ezredessé léptették elé.

Allampolgársági ügyek letárgyalása. A román igazságügyminiszter körrendeletben utasította a törvényszékeket, hogy minden függőben levő állampolgársági ügyet legkésőbb március 1-ig tárgyaljanak le.

Országos vásár lesz városunkban, amely március 13-án, hétfőn áll be. A kirakóvásár március 15-én, szerdán lesz.

Halálozás. Dávidházy Bertalané Kiss Anna városunkban, f. hó 4-én, 68 éves korában elhunyt. Tekintélyes rokonság gyászolja. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Id. Pásztor Ferenc borbélymester a világháborúban szerzett és hősiessé tüllelemmel viselt súlyos rokkantsága és betegsége következtében március 7-én, 56 éves korában meghalt. Halálát felesége, Olosz Erzsébet, gyermeke és tekintélyes rokonság gyászolja.

Öv. Pálffy Andrásné március 9-én, 51 éves korában városunkban meghalt. Temetése pénteken, 10-ikén félnégy órakor lesz.

A rendőrségek ismét önállóan intézik az országban a rendészeti ügyeket. A Monitorul Oficialban (rendelet jelent meg arról, hogy e hó elsejétől kezdve a rendőrségek, amelyek legutóbb a csendőrségekkel együttesen, s rendszerint egy magasabb csendőrszolgálat parancsnoksága alatt, végezték hivatalos kötelességüket, működésüket ismét önállóan folytassák. A rendelet általánosságban már foganatosították, s ez megtörtént városunkban is, úgy, hogy jelenleg a rendőrség ismét önállóan végzi feladatát Covacevici főkapitány vezetése alatt.

Hányan vesztették el állampolgárságukat a revízió folytán? A bucureşti Tempo című lap közlése szerint az állampolgársági listák felülvizsgálása folytán 31 ezer zsidóvallású román állampolgár vesztette el állampolgárságát.

A tavaszi szövetkülönlegességek megérkeztek Florián László üzletébe.

Kérem tekintse meg választékomat vételkötelezettség nélkül. Rendkívül olcsó árak.

Közgyűlés. Az Erdélyi Kárpát Egyesület odorheui Hargita osztálya f. hó 18-án d. e. 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését a Székely Dalegyet helyiségében, amelyre a tagokat ezuton is tisztelettel meghívja a vezetőség.

Emléktábla Genfben Apponyi Albertnek. Genfben a Resident Hotel épületében most leplezték le az emléktábláját gróf Apponyi Albertnek, aki a nemzetek szövetsége előtt haláláig szolgálta és védte hazájának, Magyarországnak ügyét. Ott, a harctéren, a most emléktáblával megjelölt szállodában lehelte ki nemes lelkét Apponyi Albert gróf s a most leplezett márványtábla nemcsak az ő nagyságát, hanem a magyar közszellem nemességét is hirdeti.

Presbiterbeiktatás. Mint arról már beszámoltunk, a helybeli ref. egyházban presbiterválasztás volt. Az új presbiterok eskütétele f. hó 5-én, vasárnap délelőtt történt a templomban istentisztelet keretében. Megható volt, amint a templom áhitatos csendjében, a gyülekezet jelenlétében hangzottak a súlyos szavak: »én, esküszöm az élő Istenre... Isten engem úgy ségéljen.« Az esküt tett presbitereket Jodál Gábor dr. főgondnok köszöntötte, köszöntő szavait Demeter Miklós új presbiter köszönte meg közvetlen férfias szavakkal. — Itt említjük meg, hogy a multkori tudósításból Szabó Ödön megválasztott presbiter neve tollhíba következtében kimaradt, amit készséggel igazítottunk helyre.

Tavaszi ruháját festesse, tisztítsa

Ritz Sándor modernül felszerelt kelmefestő és vegytisztító üzemében

Str. Mircea Voda (Petőfi u.) 8.

Kisfaludy Károly emlékére a helybeli ref. tanítónőképzőintézet magas színvonalu, szépen sikerült estélyt rendezett f. hó 4-én, az intézet VII. éves tanítványainak szereplésével. Nagy szorgalomra, értelmességre és világos fogalmazó készségre valló felolvasás foglalta keretbe a tréfás és komoly hangulatu versek előadását, énekszámot, a kedves jeleneteket, amelyek mind a 150 évvel ezelőtt született érdemes magyar író sokoldalú egyéniségét, tehetségét világították meg. Ő volt a szerzője az ügyes szereplőkkel bemutatott kis egyfelvonásos darabnak is, amelynek jóízű humora, derűs cselekménye most is megtette hatását a közönségre, amely szép számmal jelent meg az intézet tágas tornatermében. Szeretettel, avatottsággal, tudással végzett irányítás látszott meg az egész, jólsikerült estélyen, ami már megszokottan jellemzi a képző minden előadását, tanuskodik arról a magas színvonalu nevelésről, amelyben a tanári kar a növendékeket állandóan részesíti.

Vadászgyűlés. A városi vadász-társaság 8-ikán, csütörtök délután tartotta közgyűlését a Barkóczy-étteremben, a tagoknak majdnem teljes számu részvételével. Nagyobb eszmecsere és vita volt a havasi terület ügyében. A feloszlás kérdését levették napirendről. Elnökké újból dr. Pop Aurel főorvost, alelnökké dr. Dienesch Hugót választották.

Eladó elsőrangú fekvésű házhelyek Szombatfalván (Telekpatákán) Cim a kiadóban,

A Stanciu volt pénzügyigazgató és 4 társa ellen folyó bűnperben a mult heti főtárgyaláson megtörtént a vádlottak kihallgatása. A főtárgyalást a tanuk kihallgatása céljából március 18-ra elnapolták.

Szóttemények adómentessége. A belföldön készült asztalterítők, kendők, törülközők, zsebkendők, akár egyszínűek, akár mintázottak, mentesek a forgalmi adó alól.

Uj söraktárak. A sóelosztóközpont két új lerakatot létesített megyénkben, Kereszturon, a kereszteri és az erdőszentgyörgyi járás részére Florián Lászlónál, Oklándon pedig, az oklándi járás részére, Koncz Tibornál. A kereskedők és magánosok március 15-ikétől kezdve e két lerakotban már nagyban áron szerezhetik be szükségletüket.

Az országrészt itteni csoportjánál több magasrangú központi ország-örparancsnok tett látogatást f. hó 4-én, amely alkalommal a látottakkal való megelégedésüket nyilvánították. Fogadtatásuk és távozásuk ünnepélyesen történt, az ifjúsági csapatok fegyelmezett menetelésben, katonai zeneszó mellett vonultak ki vendégeik tiszteletére.

A régi ezerlejes bankjegyek március 31-ig cserélhetők be. Az 1933 június 15-iki kibocsátású régi ezerlejes bankjegyek becserélési határidejét a Banca Naționala vezetősége december 31-én állapította meg. A Banca Naționala vezetőségének legújabb rendelete szerint ezek a bankjegyek a jegybank fiókjainál 1939 március 31-ig cserélhetők be az új bankjegyekre, minden levonás nélkül. 1939 március 31-ike után ezek a bankjegyek nem maradhatnak többé forgalomban.

25—60%-os utazási kedvezmény a budapesti nemzetközi vásárra. A budapesti nemzetközi vásár évről évre nagy érdeklődés mellett szokott lefolyni, azon külföldről és így Romániából is sokan jelennek meg, ami a nemzetközi kapcsolatok szempontjából is nagyfontosságú körülmény. Erre való tekintettel a vásár vezetőségének sikerült ezévből is nagyarányú utazási kedvezményeket biztosítani a vásárigazolvánnyal bíró látogatók számára. A kedvezmény Magyarországon, úgy az oda-, mint a visszautazásnál 50%, a többi európai államban 25—60%. A vásár ebben az évben április 28-tól május 8-ig tart.

Ki kell függeszteni a vasúti jegyek árszabályzatát. Minthogy a CFR. ellenőrző bizottságának megállapítása szerint a jelenlegi vasúti árszabályzatok nem tüntetik fel pontosan azokat az összegeket, amelyeket az utasoknak kell fizetniük a vasúti személyjegyekért, ezért most elrendelték, hogy jövőben az összes vasúti állomásokon olyan táblázatokat kell ki függeszteni, amelyek feltüntetik minden egyes állomásra szóló jegyek az árát s emellett a különféle cimeken fizetendő pótlékok összegét is.

Megbűntették a lengyár gyujtogatóját. Balogh Dénesné munkásasszonyt, aki a kereszteri lengyár egyik raktárát a munkából való elbocsátása miatt felgyujtotta, a helybeli törvényszék egy évi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Rakosodnak a gyümölcsfák. Több gyümölcsfatulajdonos panasolja, hogy sok, legjavakorában levő almafáján kezd a héj megfeketedni, felpattogzódni és az ágak száradnak el. Ez a fák rák-betegsége, mely lassan mind továbbterjed, míg az egész fát hatalmába keríti és kiirtja ez a fekete, üszkösödésszerű betegség. Legtöbbször a fák leveleinek egészségtelen állapota idézi elő. Ugyanis a rothadás (monilia), fuzsikladium (levélpettyesedés), a korompenész gombabetegségek valamelyike, vagy a levéltetvek sokasága megakadályozza a fa rendes életműködését, a felhalmozódott nedvkeringés nem tud a pusztuló leveleken át utat nyerni az elpárolgásra, a héj alatti részek könnyen tápot adnak a rákbetegség gombacsírának, s megindul a pusztulási folyamat. Kora tavasszal a beteg ágak eltávolításával és a feketerügyek idejében való permetezéssel, nyáron pedig a gombabetegségek elleni lombvédő permetezéssel védekezzünk eme nagy baj ellen.

Figyelem! Figyelem!

Ha Kolozsvárra jön, ne felejtse el felkeresni a „MÉHKAS“ főiskolás szövetkezet

étkezőjét,

ahol rendkívül olcsó áron pontos, tiszta kiszolgálást és izletes ételeket kap. — A szövetkezeti eszme igaz barátait szeretettel látják vendégül a magyar főiskolai hallgatók. — Áraink: ebéd 16, vacsora 13 lej. — „Coșnița“ MÉHKAS-szövetkezet Cluj, Piața Unirii 13 szám, I. emelet.

Büntetik a részegséget. A csikszeredai (Mercuria-Ciuc) törvényszék a csendőrség feljelentése folytán négy székely gazda ellen indított eljárást az új büntetőtörvénykönyv alapján részegség miatt. Három fiatal gazdát egy-egy napi elzárásra és 500—500 lej pénzbüntetésre, egy idősebb, családos gazdát pedig 5 napi elzárásra és 500 lej pénzbüntetésre ítélték. Még súlyosabb az ítéleteknek az a rendelkezése, hogy a megbűntetett gazdák nevét ki kell függeszteni a községbeli korcsmákban s így a részegség miatt elítélt gazdák szégyentáblára kerülnek. Vigyázzunk az itallal!

Jó szomszédok. A két szomszéd beszélget a kerten át: Tudja e szomszéd — szól az egyik — hogy a csirkéd tegnap átjöttek a kertembe? Tudom hát — feleli a másik. Ejnye hát honnan a csudából tudja kied? Hát onnan — mondja ez, hogy nem jöttek többet vissza.

Minden drogueria, parfumeria és fotóciikk szükségletét legjutányosabban, előzékeny kiszolgálás mellett, a

Lántzky-drogueriában

szerezheti be. — Ne tévessze el!

ODORHEIU Bul. Reg. Ferdinand 31 szám. A postahivatallal szemben.

A skótok visszakérnek egy milliót. Mint tudvalevő, Anglia 10 millió fontot adott kölcsön a cseheknek a csehszlovákiai határváltozás idején. Most a skótoknak egy szövetsége a cseh köztársasági elnökhöz, Hachához, sürgőnyt küldött, amelyben arra kéri az elnököt, hogy az Angliától kapott 10 millió fontból egy milliót küldjön nekik vissza. Tudni kell, hogy Skócia Angliának a legszegényebb vidéke s ez a távirat azt akarja kifejezni, hogy jobban tette volna az angol kormány, ha a cseh kölcsön helyett a skót munkanélküliek és szegények javára adott volna valamit.

Tavasz érkezése a kertrendezés ideje. A tavasz első napsugarai kerti munkára készítetik a gazdákat. Az aszszonyok veteményeznek, a férfiak hozzálatnak gyümölcsfáik gondozásához. Ugyanis már sokan tudják, hogy gyümölcsfáinkról csak a fák takarításával és a kártevőknek permetezés után való elpusztításával nyerhetnek piacos, szép gyümölcsöket, s a mezőgazdasági törvény is elrendeli a fák gondozását. Mások gödröket ásna, vagy a mult ősön kiásott gödröket betöltik, hogy új oltványokat ültessenek, illetve, hogy a gödrök földje ültetésig lerokkanjon. Oltványokat vásárolni ezután — a törvény rendelkezése folytán — csak engedélyezett (autorizált) faskolából, vagy kereskedőtől lehetséges, akik mindenik vevő részére igazolványt állítanak ki. A mi piacunkra közelebről egy vagon I és II. od oszt. különféle oltvány érkezik eladásra.

Innen, onnan.

*Köszönet, kik mint beveget
Meg is látogatlanak
S kik szívük szerint várják,
Hogy megint meglássanak!*

*A természet téli álma
Végét járja, ébredez,
Hol csalóka napfény ragyog,
Hol lágy szellő lengedez,
Ember, állat, föld és a nép,
Megunta már a telet,
Munkakész, ha beköszönt a
Rügyjakasztó kikelet,
Csak éltemnek korhadt fája
Nem fakasztja friss rügyét,
Szóval, tettel, lollal, zsebbel
Szolgálni a köz ügyét.*

*Igaz mondás rég, hogy minden
Ut Rómába vezet.
Csemlerlén autógynök is
Rómába érkezett.
Üzemérdek, kötelesség,
Államgond és fejtörés:
Megtudni a kormányfőtől
Nincs-e még — tengelytörés?!*

*Telekfali Székely Lajos
Székely ezermester,
Reklámdobot ütni mégis
Szerénysége restel.
Fur, farag, fest, östehetség.
Rejtett kincs nem érdekünk,
Míg a nagy világban székely
Dicsőséget hoz nekünk!*

*Gultmann jó ember, kár érte,
Hogy az a nagy tűzkár érte.*

*Március egy, hull a hó,
Szépek leszünk, jaj de jó!
Embery Árpád.*

Vidám pillanatok.

Egy Wiener Spassmacher című régi anekdótagyűjteményből közli:
Végvári István.

Szerencsétlenség.

Kolerajárvány idején elterjedt a hír, hogy a legbiztosabb védekezés a veszedelmes kór ellen, ha az ember nem iszik vizet.

— Istenem, Istenem, mi lesz velem — kiáltott fel egy borkereskedő — ha ez igaz, akkor én egy tönkrement ember vagyok.

Szabónál.

Az ur. Akármit is beszél, uram, engedjen meg, de 8 rőf posztó egy kicsit sok egy köpenyre.

A szabó. Uram, kevesebből nem tudom kiszabni, így is csak szűkösön telik ki belőle.

Az ur. De kérem, megkérdeztem egy másik szabót s ez csak 5 és fél rőföt kért.

A szabó. Igen, igen, az lehetséges; az ő fiacskája csak még 4 éves, de az enyém nemsokára 6 éves lesz.

Hiábavaló kísérletek.

Amerikában egy tengerészt sokneveltséggel vádoltak. Biróság elé került az ügy. A vád: 7 nőt vett feleségül. A tengerész nem tagadta a tényállást, s így védekezett:

— Ezek kérem, csak kísérletek voltak, hogy a 7 között egy jót találjak — de sajnos, fáradtságom eredménytelennek bizonyult.

A varázsfuvola.

A halhatatlan Mozart Varázsfuvolájának kiadása után a következő tartalmu levelet kapta egy fiatal urtól:

Uram! Hallottam, hogy jó fuvolát tud csinálni. Csináljon nekem is egyet. Mindegy, hogy puszpángból vagy ébenfából lesz-e, csak könnyen tudjak rajta fujni, mert a karmestermnek örökös duzzogásával már torkig vagyok. Mindig azt mondja, hogy nem tudok semmit. Azt hiszem, hogy a fuvolám nem ér semmit. Isten Önnel!

Ok és hatás.

Egy orvos kocsija haladt át az utcán. Mellette ment el egy gyászokos: — Nézd csak, ok és hatás — jegyezte meg barátjának egy arra járó.

x Az „Ellenőr“, Tóth Sándor országosan ismert és olvasott lapjának új számát egy rendkívül meglehetősen méltatás vezeti be Márton Áronról, Erdély új román. kath. püspökéről. A cikket dr. Gál Miklós tordai ügyvéd, volt országgyűlési képviselő, az aranyos-zéki magyarság vezetője írta. A nívós folyóirat tartalmából kiemeljük az alábbi cikkeket: A romániai magyar népközösség és ugynevezett kényes kérdések, Tóth Sándor uti jegyzetei Nagyváradról, Szatmárról és Nagyvárolyról, A magyar Semigotha második kreszlete, Tătaru Coriolan méltatása, A Kronstädter Zeitung okvetetlenkedése, Ujabb cikk a zsidókérdésről, Mihály Barna székelyföldi riportja, részlet Maróth Sándor nagysikerű könyvéből, »Ungarische Schweine, mars hinaus«, A rokkant koldus, Bleyer Pál az ismert filmigazgató farmer lesz Chilében. A nívós számot ezenkívül sok más cikk tartja, ezek között Tóth Sándor cikke, melyet Égő kutyáim cím alatt írt. Az Ellenőr kapható az országban mindenütt és az utódállamokban.

Piaci árak. Városunk gabonapiacán a mult keddi hetivásár alkalmával a buza ára 80, a kukorica 56, a rozs 65, árpa 60, paszuly 130, baltacin 75, krumpli 20—24, zab 45, aszaltszilva 140—160 lej volt vékánként. A piacon áremelkedés nem volt észlelhető.

Könyvek.

a magyar és a világirodalom legérdekesebb művei, megjelenésük után a leggyorsabban kaphatók a

Könyvnyomda r. t.
boltjában.

x Kladó gyönyörű fekvésű, öt szobából álló, fürdő szobás, vízvezetékes, nyári konyhás, kertes lakás május 1-től. Cím a kiadóban. 1—3

x Eladó jókarban levő gyermek-kocsi 1900 lejért. Cím Str. Mihai Vi-teazul 5. (Volt Király utca).

Ahol még divat a leányvásár. Európában még van egy hely, ahol a turisták és 50 éven aluli férfiak a törvényes formák betartása mellett leányt vásárolhatnak maguknak. Ezt a vásárt a jugoszláviai Osztruga faluban tartják. Osztruga egyike a legfestőbb helyeknek Jugoszláviában. Itt a férfiak kötenyt hordanak, az asszonyok pedig nadrágot. Minden háznak megvan a saját boszorkánya. Az osztrugai leányvásárnak az a története, hogy évszázadokkal ezelőtt keletkezett mondás szerint hercegek jártak ide leányt választani. A messze környék szép leányai itt gyűlnek össze a nyári hónapokban, amikor is hivatalosan megnyitják a leányvásárt, amelynek vezetője egy Sosta Stankovits nevű férfi, aki a legfőbb személyiség is a faluban. Ez a tisztség évszázadok óta száll apáról fiúra. Az eladásra kerülő leányok ára szépség és izlés szerint 25 és 100 dollár között váltakozik.

x A mártinisi (homoródszentmártoni) unitárius egyházközség tornyának és templomának kijavítására pályázatot hirdet. Ajánlatok március 20-ig nyújtandók be a lelkészi hivatalhoz, ahol a feltételek is megtudhatók.

x Értésitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Piața Reg. Maria 23-szám alatt, a Koncz patika udvarán *fehértanú varrodám*at megnyitottam. Szíves pártfogást kér *Gyárfásné Nagy Böske*. 1—2

x Üzlethelyiség, raktárral együtt kiadó Str. Principea Elisabeta (v. Bethlen utca) 10 sz. alatt. Értekezni lehet Imreh Domokos dr.-ral. v.

Hirdessen a Székely Közéletben, — biztos sikere lesz!

Odorheiu-i Kereskedő Társulat.

Sz. 29—1939.

Meghívó.

Az odorheiu-i Kereskedő Társulat 1939 évi március hó 19-én d. e. 11 órakor a társulat helyiségében

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a társulat rendes és pártoló tagjait ezuton is tisztelettel meghívja.

Napirend:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Számvizsgáló bizottság jelentése fölötti határozathozatal, választmányának a felmentvény megadása.
4. Az 1939 évi költségvetés megszavazása.
5. Gazdabizottság jelentése fölötti határozathozatal.
6. Könyvtárbizottság jelentése fölötti határozathozatal.
7. A közgyűlés időpontja előtt legalább 8 nappal a választmányhoz beadott indítványok tárgyalása.

Elegendő számú tag meg nem jelenése esetén a közgyűlés 1939 évi március hó 26-án fog a fenti tárgyszorozattal megtartatni, mely határozni fog a megjelent tagok számára való tekintet nélkül.

Odorheiu, 1939. évi március hó 4-én.

Elnök:

Becsek (ss)

Titkár:

Sámson (ss)

Szerkesztői üzenet.

B. Úgyesen megírott cikk, de tárgyánál fogva csak kevés szakmabeli ember számára, szaklapba való.

P. B. M. Szívesen olvastuk, hangulatosak. Közlétsükre azonban határidőt nem ígérhetünk, mert sok régebbi kézirat is hever fiókunkban. Versek, s más irodalmi közlemények számára ugyanis, sajnos, csak kivételesen és szűken jut hely nálunk.

Olyan kéziratnak a megőrzésére, vagy visszaküldésére, amelyet önként s nem a mi felkérésünk folytán küldenek be, nem vállalkozhatunk.

Gyűlésekről, műsoros estélyekről, s egyéb összejövetelekről, amelyeken magunk nem vehetünk részt, lehetőleg csak rövidre fogott, tárgyilagos tudósítást kérünk, úgy felkért tudósítótinktól, mint az önként vállalkozótól. Ilyeneket szívesen is fogadunk, de kérjük annak figyelembe vételét, hogy különösen most, az egyelőre kéthetenként való megjelenés mellett, egy számban sokféleléről kell beszámolnunk, amit tömörítésre és a különböző közlemények közt való állandó egyensúlytárra kényszerít.

Külföldiek érdeklődése a budapesti mezőgazdasági kiállítás iránt.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által évről-évre Budapesten megrendezett mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár ebben az évben március hó 22—27 napjain lesz. Tekintettel arra a nagy érdeklődésre, amely a kiállítás és tenyészállatvásár iránt a külföld részéről rendszeresen megnyilvánul, a rendezőbizottság minden lehető meglett az irányban, hogy a kiállítás külföldi látogatói minél könnyebben és kényelmesebben, valamint minél kisebb költséggel utazhassanak a kiállítás megtekintésére. Ennek érdekében 9 állam (Csehország, Jugoszlávia, Románia, Bulgária, Görögország, Lengyelország, Olaszország, Svájc, Törökország) területén különféle 25—50 %-ig terjedő utazási és hazai vízumkedvezményt eszközölt ki a rendezőség, amelyeket a kiállítási igazolványok alapján bárki igénybe vehet.

A kiállítás alkalmából március 12-től 27-ig a kiállítási igazolvány és utlevél felmutatása mellett vízum nélkül lehet Budapestre utazni. A vízumot utólag 2 pengő 50 fill. kezelési költség lefizetése mellett kell megszerezni, a kiállítást megelőzőleg a külföldieket ellenőrző országos központi hatóság-nál (Budapest, IX., Fővámplota); a kiállítási napokon pedig a kiállítás területén működő utlevélkirendeltség-nél.

A külföldiek részére kiadott kiállítási igazolvánnyal az összes magyar vasutakon és hajókon március 12-től 27-ig Budapestre a határtól féláru menetjeggyel lehet utazni és ugyancsak féláru menetjeggyel lehet Budapestre visszafutni, vagy bármely más irányban és határállomáson át elutazni március

22-től április 6-ig. E kedvezmények igénybevételére jogosító igazolványokat a magyar külképviseleteknél, követségeknél és konzulátusoknál, a külföldi menetjegy- és utazási irodákban, a Wagons Lits képviselőinél és a kiállítás egyéb képviselőinél, Romániában: az Erdélyi Gazdasági Egyesületnél (Cluj, St. Andrei Mureșan 10.) lehet megszerezni.

Romániába a tenyészállatok behozatalához a román földművelésügyi minisztérium engedélye szükséges. E bejelentéseket a következő címre kell intézni: Direcția Zootehnica a Ministerului Agriculturii și Domeniilor București. A kérdésben megjelölendő a behozandó tenyészállat fajtája, neme, a határátlépő és rendeltetési állomás. A kapott igazolvány felmutatása esetén — amennyiben a román-magyar állategészségügyi megállapodásban előírt feltételek betartottak — a tenyészállatoknak a kijelölt belépő állomásokon történő behozatala simán eszközölhető. A romániai gazdák és egyesületek állatvásárlásait a román-magyar árucserforgalom keretében bonyolíthatják le, amely keretben alkalmazott árfolyam a hivatalosan megállapított 1 pengő = 27 lej. Ehhez járulnak a magyar és román részről számításba jövő kb. 3% költségek.

A kiállítás rendezőbizottsága a külföldi vásárlások előmozdítása érdekében, azonfelül, hogy a kiállításon külföldre eladott állatok szállítási díját a magyar határig viseli, a szállítással és vásárlással kapcsolatos költséghozzájárulás címén jelentős árvisszatérítést nyújt a külföldi vásárlóknak.

CLAVETHYL
TYUKSZEM SZEMÖLCS ÉS VASTAGBŐRIRTÓ SZER
Hafaság biztos
Majd Én!
Földalton nélkül is
KONCZ GYÓGYSZERTÁR · ODORHEIU

Ujság-

makulatura

kapható:

a **Könyvnyomda R-T.**
papirkereskedésében
12 lejért kilónként.